

Tájékoztató

az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
által 2015-2016. évben Ózd város lakossága részére nyújtott szociális ellátásokról

Előterjesztő: Polgármester
Előkészítő: ÓTSZEGYII igazgatója

Ózd, 2016. szeptember 22.

Tisztelt Képviselő-testület!

Ózd Város Önkormányzata a városban élő – szociális helyzete, kora, vagy egészségi állapota miatt – rászoruló lakossága számára a szociális szolgáltatásokat és szakosított ellátási formákat társulási formában, az Ózd Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény (a továbbiakban: ÓTSZEGYII) által biztosítja.

Az ÓTSZEGYII évente tájékoztatást ad az ellátásokról. Jelen tájékoztató a 2015-2016. évi szakmai tevékenységről ad számot, részletesen bemutatva az egyes szociális ellátási formák által biztosított szolgáltatások tartalmát.

Az ÓTSZEGYII 2015-2016. évben Ózd város lakossága részére biztosította

- a) a szociális alapszolgáltatások keretében az étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, családsegítést, szenvedélybetegek közösségi ellátását, idősek, szenvedélybetegek és hajléktalanok nappali ellátását, továbbá
- b) szakosított ellátások körében az idősek ápoló, gondozó otthoni ellátását, valamint a hajléktalan személyek részére éjjeli menedékhely és átmeneti szállás szolgáltatásait.

Étkeztetés

Városunkban jelentős az egyszemélyes háztartások aránya, amelyben romló egészségi állapotú, időskorú és fogyatékos személyek élnek. A szociális étkeztetés segítséget nyújtott mindazoknak, akik szociális rászorultságuk miatt napi egyszeri meleg étkezésükről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni.

Az étkeztetés 2015-2016. évben is a lakosság szükségleteinek megfelelően az alábbi módokon biztosított munkanapokon:

- 1) Az étel elvitelének lehetővé tételével, amelyet az étkezők 60%-a vett igénybe, vagy
- 2) az étel lakásra szállításával, amelyet az étkezők 40%-a vett igénybe.

Az étel lakásra szállítását 3 gépkocsival végeztük. 2015. decemberében egy új gépjármű beszerzésére került sor.

Az ebédet az alábbi intézményekkel kötött szolgáltatási szerződések keretében biztosítottuk:

- 1) Újváros Téri Általános Iskola,
- 2) Árpád Vezér Általános Iskola,
- 3) II. János Pál Katolikus Általános Iskola,
- 4) Ózdinvest Kft.,
- 5) Bolyky Tamás Általános Iskola.

Az ellátottak köre, demográfiai mutatói:

Ózd város lakosságának korösszetételére 2015-2016. évben is jellemző volt az időskorúak növekvő száma. Az alacsony jövedelemmel rendelkezőknek nagy gondot jelentett a lakásfenntartási költségek mellett a napi egyszeri meleg étel biztosítása.

A 2015. december 31-i statisztikai adatok alapján 572 fő jogviszonnal rendelkező étkezőnk volt:

- a) lakásra szállítással igénybe vette: 244 fő
- b) elvitellel igénybe vette: 328 fő

2016. augusztus 31-én intézményi jogviszonnal rendelkező ellátottak száma 524 fő volt.

Az ellátottak között egyre magasabb volt azok száma, akik a térítési díjat nehezen tudták egy összegben megfizetni, és több részletben, csak napokra előre fizették azt be.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében azon időskorú személyekről gondoskodtunk, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, illetve azon fogyatékos személyekről és pszichiátriai betegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladatok ellátásában segítséget igényeltek.

A feladatellátás során segítséget nyújtottunk ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját otthonában és lakókörnyezetében életkorának és egészségi állapotának, önálló életvitelének és meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Kiemelten ellátott feladatok voltak:

- a) Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- b) az orvosi előírás szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- c) közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában,
- d) közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében,
- e) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- f) részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében,
- g) az ellátást igénybe vevő segítése a számára szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- h) az előgondozást végző személlyel való együttműködés,
- i) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

2016. évben jogszabályi változások következtében ezen szolgáltatások biztosítása két feladatkör köré csoportosult, a szociális segítség és a személyi gondozás köré. Az ellátottak gondozási szükségleteinek megfelelően csak a jogszabályban meghatározott feladatok ellátása vált lehetővé.

Az ellátottak köre:

A Házi segítségnyújtás keretében gondoskodtunk:

- 1) Azokról az idős személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak,
- 2) azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos

feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,

- 3) azon egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- 4) azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően, a saját lakókörnyezetükben történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

2015. január hónapban az ellátottak száma 181 fő volt. A tárgyév folyamán ellátásba vettünk 63 főt és az ellátásból kikerültek száma 76 fő volt. Az ellátásból kikerülés fő oka volt a nagyszámú elhalálozás, illetve kis számban intézményben történő elhelyezés.

2015. december 31-én házi segítségnyújtásban 168 fő részesült.

2016. augusztus 31-én az ellátási formában intézményi jogviszonnyal rendelkezők száma 157 fő volt.

Városunkban egyre több idős ember marad egyedül, mivel gyermekeik vagy hozzátartozóik elköltöznek, az itt maradt rokonok pedig nem tudják teljes mértékben ellátni a gondozásukat. Egészségi állapotuk romlása is indokolja, hogy segítséget igényeljenek. Ezek az igények egyre növekedő tendenciát mutatnak a gondozási idő tartamát tekintve.

A házi segítségnyújtás biztosításával hozzájárultunk ahhoz, hogy az ellátott minél tovább maradhasson otthonában, megszokott környezetében, minél tovább megőrizhesse saját élete feletti kompetenciáját.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás célja az otthonában élő, de egészségügyi állapota miatt segítségre szoruló idősök, fogyatékkal élők biztonságérzetének erősítése, valamint preventív ellátása, krízisesetekben a minél gyorsabb segítségnyújtás.

Biztosított szolgáltatásaink:

- a) Alapvető elsősegélynyújtás,
- b) vérnyomásmérés,
- c) vércukorszint mérés,
- d) feszültségoldás,
- e) szükség esetén hozzátartozó, orvos, mentő hívása.

Ezt a feladatot 4 szakképzett társadalmi gondozó látta el megbízási szerződéssel, heti ügyeleti beosztásban 24 órában álltak a rászorulóknak rendelkezésére. A segélykérések fogadására szolgáló diszpécserközpont a Szabolcsközi intézményi egységben működött, ahol a segélykérés tényét a műszakban dolgozó nővér nyugtázta és telefonon értesítette az ügyeletes gondozót. A gondozók szállítását továbbra is a Vitkó Security Kft. végezte.

2015-2016. évben mind a 40 készülék folyamatosan kiadásra került.

2016. augusztus 31-én 11 fő várakozónk volt.

2015. évben 81 riasztáshoz, 2016. augusztus 31-ig 46 riasztáshoz kellett kivonulni.

Családsegítés

A Családsegítés célja minden személy, család, csoport számára biztosítani az elérhető legjobb szolgáltatást – a kliensek által támasztott kihívásoknak megfelelően – a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával. A szociális, vagy mentálhigiénés problémák, és az egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylők számára igyekszünk megteremteni a szociális biztonságot.

Ózd városban minden munkanapon folyamatosan biztosított a kliensek ellátása.

A Családsegítés a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetett, amely számára a szociális, egészségügyi intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és jogi segítségnyújtói szolgálat, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezték, ha segítségre szoruló családról, személyről szereztek tudomást.

A szakemberek folyamatosan életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást tartottak, szükség esetén egyéb szakemberekkel konzultáltak a kliens érdekében.

A tevékenysége során segítséget nyújtott az egyén és a család számára a szociális és egyéb ügyeinek vitelében, hivatalos levelek értelmezésében, megírásában. Telefonon keresztül és az ügyfelek személyes elkísérésével is segített az érdekérvényesítésben.

A Családsegítés krízishelyzetben segítő beavatkozást kezdeményezett és folytatott, jogi tanácsadást biztosított az igénybe vevők részére heti egy alkalommal.

A családsegítés 2015. évi éves forgalma 4.852 kapcsolatfelvétel volt.

Az igénybe vevők iskolai végzettségét tekintve elmondható, hogy az ellátottak magas %-a végzett 8 osztálynál kevesebbet, amely jelentős mértékben nehezíti a munka világába való visszaintegrálásukat és lehetőségeiket. A kliensek közel fele rendelkezik alapfokú végzettséggel, melyhez nagy szükség lenne egy korszerű szakma elsajátítására, hogy nagyobb eséllyel indulhassanak a munkaerő-piacon. Negyede rendelkezik szakmával.

Megállapítható, hogy az igénybe vevők nagy része nem végez aktív munkát, ezért jövedelmi viszonya vagy rendezetlen, vagy a mindenkori nyugdíjminimum közelében mozog, ezek az eredmények az országosan regisztrált eredményekhez képest kedvezőtlenebb állást mutatnak. Az inaktívak között szerepelnek a GYES-en, GYET-en levők, akik 2/3-át, és az alacsony nyugdíjasok, akik 1/3-át teszik ki ennek a csoportnak.

A Családsegítés évek óta jó kapcsolatokat ápol egyházi és civil szervezetekkel, melyek segítségével 2015-ben is több adományt sikerült a rászorulóknak felé közvetíteni, illetve az adomány összegyűjtésében is részt vettek a Máltai Szeretetszolgálat Adni öröm akciója keretében.

A lakótelepi közösségi szociális munka célja az volt, hogy rendeződjön az áramszolgáltatás a telepi családoknál, ehhez több alkalommal helyszíni egyeztetést tartottunk csoportokban, ahová elhívtunk villanyszerelőt, helyi aktivistákat, valamint a görög katolikus papot is.

Alapelvünk a segítségnyújtásban a komplex szemlélet, a jól célzott és ügyfélközpontúan szervezett szolgáltatás nyújtása.

Törekedtünk arra, hogy ügyfeleink alapvető szükségleteinek kielégítésével is hozzájárulhassunk a szociális biztonságuk megteremtéséhez. Legfontosabb a segítő kapcsolat során az önkéntesség és az önálló döntés elvének tiszteletben tartása, melyet minden esetben figyelembe vettünk.

2016. január 1-jétől a családsegítés szolgáltatásait a Család- és Gyermejkölési Központ látja el.

Támogató Szolgálat

A Támogató szolgáltatás célja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény (továbbiakban: Szt.) szerint a fogyatékos személyek lakókörnyezetükben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatás valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó személy részére nyújtotta a fent meghatározott feladatokat, elsődlegesen a szociálisan rászorult személyek számára.

2015. december 31-én 54 fő rendelkezett jogviszonnyal a támogató szolgáltatás igénybe vételére.

2016. augusztus 31-én 57 fő részesült ellátásban.

Támogató szolgáltatás keretében az alábbiak valósultak meg:

Tanácsadás:

Tevékenységgel segítette, hogy a fogyatékos személyt, illetve hozzátartozóját, törvényes képviselőjét hozzájuttatta azokhoz az információkhoz, útmutatásokhoz, amelyek segítségével a probléma megoldását, döntéseit a számára legelőnyösebb módon tudta meghozni.

A leggyakoribb megkeresés telefonon keresztül történt, de volt arra is igény, hogy a kórházban vagy a saját otthonában keressük fel a klienst. A hozott problémák változatosak voltak, különböző szociális és egyéb ellátások iránti érdeklődés, gyógyászati segédeszköz beszerzése.

Személyi segítségnyújtás:

A fogyatékos személyek elsősorban a személyi és környezeti higiénia megtartásában, a hivatalos ügyek intézésében, szabadidő hasznos eltöltésében kértek segítséget, pl.: séta, kiállítások, múzeum látogatása. Igény mutatkozott a hozzátartozó távollétében a felügyelet biztosítására és a gyermekek esetében a szállítás közben a felügyelet biztosítására.

A személyi segítők szakképzett szakemberek, akik azonban a feladatokban segédkeztek, amelyet az ellátott nem, vagy csak nehézségek árán tudott elvégezni. Munkájukat egyénre szabott gondozási terv alapján végezték. Nagy gondot fektettek a megmaradt funkciók megtartására, ezzel is hozzá tudtak járulni ahhoz, hogy a kiszolgáltatottság érzése, a feleslegesség érzése csökkenjen.

Szállító szolgáltatás:

A szolgáltatás hozzájárult ahhoz, hogy a fogyatékos személy az önmagát érintő ügyekben, feladatokban eljárjon, ezáltal is aktívan bekapcsolódjon a társadalmi életbe. Az egészségügyi intézményekbe történő szállítás mellett igény volt egyéb helyekre történő szállításra is

(bevásárlás, rokonlátogatás). Szállítottunk különböző korú fogyatékos gyermekeket óvodai, iskolai, és fejlesztő foglalkozásokra, tehermentesítve ezzel a szülőket. A városban működő fogyatékos személyek nappali ellátását nyújtó intézménybe is szintén napi rendszerességgel szállítottunk fogyatékos személyeket. A szállító szolgáltatás iránt az igény folyamatosan növekszik. Elsődlegesen a gyermekek iskolába történő szállítása iránt nőtt a szükséglet.

Gyógyászati segédeszköz-kölcsönzés:

A szolgáltatásnak korlátozott számú segédeszköz áll rendelkezésre. A segédeszközök esetében a kerekesszék iránt a legnagyobb a kereslet. Ezekben az esetekben segítséget nyújtunk abban, hogy a kölcsön vevő személy minél hamarabb be tudjon szerezni saját segédeszközt.

A Támogató Szolgálat munkájával hozzájárult ahhoz, hogy a fogyatékos személyek önrendelkezésen alapuló életvitele megvalósuljon, és minél inkább be tudjanak kapcsolódni a társadalmi életbe. Szolgáltatásunk igénybe vételével segíteni kívántuk a fogyatékos személyeket, hogy minél tovább saját lakókörnyezetükben maradhassanak a családtagjaik között.

Bolyky Tamás úti Idősek Klubja

Az Idősek Klubja a saját otthonukban élő időskorúak részére nyújtott lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatok ápolására és kialakulására. Munkánk során nagy hangsúlyt fektettünk a szabadidős programok szervezésére, prevenció és egészségmegőrző programok bonyolítására, továbbá az idős kor sajátosságaira tekintettel életvitelre vonatkozó tanácsadásra, és az életvezetés segítésére.

2015-2016. évben folyamatosan 30-35 fő között mozog az ellátottak száma

Általánosságban elmondható, hogy az ellátottak fizikai és egészségi állapotában folyamatos romlás figyelhető meg, gyakran igényeltek segítséget a mindennapi életvitelük kielégítéséhez.

Ellátottaink fizikai ellátása keretében rendszeresen különböző eszközös és zenés tornában vettek részt. Segítséget nyújtottunk a tisztálkodásnál, ruházatuk rendbe tételénél.

Egészségvédelem keretében folyamatosan vérnyomás és vércukorszint ellenőrzést tartottunk. Megismertettünk ellátottainkkal új gyógymódokat, gyógyhatású készítményeket.

A mindennapi szabadidős tevékenység és mentális, egészségügyi, fizikai gondozás keretében nagyon gazdag, változatos programok szervezésére került sor az idős ellátottak teljes meglégedésére, és aktivitásával.

Nyitott program keretén belül ingyenes látás és hallás vizsgálat szervezése történt. Felvilágosító előadást tartottunk a bűnmegelőzésről, különös tekintettel az idősekre.

Személyre szabott feladatokat biztosítottunk a sérült tagok számára. Megünnepeltük a nemzeti és családi ünnepeket. Vetélkedőt, ügyességi játékokat rendeztünk a szabadban, szalonnasütést szerveztünk a kertben.

Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása

A közösségi ellátás az egészségügyi és szociális ellátórendszer együttműködésében történt. A gondozás kulcseleme volt a családgondozás, illetve a természetes segítők bevonása, megnyerése azzal a céllal, hogy ellátottjaink élettere betegségük következményeként ne, illetve minél kevésbé szűküljön be.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítségével túl segítséget nyújtottunk klienseink számára meglévő képességeik és készségeik megtartásában illetve fejlesztésében, a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában, a szociális és mentális gondozásukban. Törekedtünk szükséglet-orientált és fejlődésközpontú szolgáltatás nyújtására. Fokozottan építettünk az igénybevevő önkéntességére, személyes felelősségére és önállóságára, aktivitására. A hozzátartozók aktív bevonásával segítettük a szolgáltatást igénybe vevőt a nehézségek leküzdésében, céljaik elérésében.

Az ellátottak száma 40 fő volt.

Az ellátottak körébe tartoztak:

- 1) Elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú addiktív betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelében, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget,
- 2) a tüneteket mutató, de addiktológiai kezelés alatt nem álló, illetve addiktív probléma kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek,
- 3) a szenvedélybeteg emberek hozzátartozói, a velük kapcsolatban álló személyek, közvetlen és közvetett környezetük,
- 4) nehezen elérhető szenvedélybetegek, a magas kockázatú csoportok tagjai.

Több alkalommal vittünk ruhaadományt, játékokat ellátottjaink és gyermekeik számára.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

Az ellátást igénybe vevők körében növekszik:

- 1) az antiszociális személyek (főként börtönből szabadultak), és
- 2) a korábban pszichiátriai kezelésben részesültek száma.

A Szendélybetegek Nappali Intézményének szolgáltatásai, a segítségnyújtás formái:

Az intézményi egység a szenvedélybetegségben küzdők napközbeni ellátását, gondozását végezte. Itt elsősorban azoknak a személyeknek biztosítottunk ellátást, akiket szenvedélybetegségük miatt korábban fekvőbeteg-gyógyintézetben, vagy rehabilitációs intézményben gondoztak, illetve akik a fekvőbeteg vagy rehabilitációs gyógykezelés megelőzése miatt erre rászorultak. Az intézmény lehetőséget biztosított a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, elfogyasztására. Az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítottuk a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési, állasközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok szervezését, lebonyolítását.

Az ellátottak részt vehettek egyéni és csoportos foglalkozásokon, ahol főként személyiség-, készség-, és képességfejlesztés, szocioterápiás munkavégzés és egyéb fejlesztő terápiás célú foglalkozások folytak, de segítséget nyújtottunk az életvezetésben és a hivatalos ügyek intézésében is.

Az intézmény programjai nyitottak, a jogviszonnyal nem rendelkezők számára is – térítésmentesen – azonnal igénybe vehetők, elérhetőek voltak.

2015-2016. évben is a 70 fő ellátott részvételével nagy hangsúlyt fektettünk a mentálhigiénés gondozáson belül a színjátszó csoport, irodalmi csoport működtetésére. Ebben az évben is karácsonyi műsorunkkal tettünk látogatást szociális intézményekben.

A kreatív műhelyfoglalkozásokon napi rendszerességgel vettek részt a kiemelkedő képességgel rendelkező ellátottjaink, akiknek köre egyre szélesedik a különféle kézműves technikák bevezetésével.

Mivel a hajléktalanság szorosan összefügg a szenvedélybetegség problémájával, ezért klienseink számára „átjárhatóságot” biztosítunk a szolgáltatásaink tekintetében. Mentálhigiénés pályázat keretében az elmúlt évben is lehetőség nyílt szocioterápiás (lábtörőfonás, faliszőnyeg, futószőnyeg készítése, házi varroda, intézmény körüli teendők ellátása) munkavégzésre, amely a korábbi évekhez hasonlóan a speciális funkciójú helyiségekkel ellátott intézményi egységünkben került lebonyolításra. Ezáltal ellátottjainkat a téli hónapokban napi rendszerességgel tudtuk foglalkoztatni. A pályázat során biztosított szocioterápiás jutalom jelentős motiváló erővel bírt gondozottjaink körében. A hasznosság megerősítése mellett anyagi helyzetük javítására is lehetőséget biztosított ez a program.

IDŐSEK OTTHONAI

Szent István úti intézményi egység

A Szent István úti intézményi egység 50 fős tartós bentlakásos, ápolást, gondozást nyújtó, időseket ellátó intézmény.

Az intézményi egység alaptervékenysége az egészségi állapotuknál vagy szociális helyzetüknél fogva önálló életvitelre nem, vagy csak részben képes időskorúak ápolása, gondozása, teljes ellátása. Az intézménybe felvehető az a kérelmező, aki az Szt-ben meghatározott 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkezik, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Intézményünk az arra rászoruló idős emberek számára szükségleteikhez igazodó teljes körű ellátást biztosított, ami a napi háromszori étkeztetést, szükség szerinti ruházattal, illetve textíliával való ellátást, a mentális gondozást, az egészségügyi ellátást, a foglalkoztatást és a lakhatást foglalja magába. A foglalkoztatások célja, hogy a lakók mindennapi élete ésszerű tartalommal kerüljön megtöltésre. A foglalkoztatások szervezeten, előre meghatározott terv alapján, a lakók egyéni állapotához és igényeihez igazodóan kerültek lebonyolításra.

Az ellátottak testi-lelki aktivitásának fenntartása érdekében aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (pl. séta, sporttevékenység, fekvőbetegek levegőztetése, ágytorna), szellemi és szórakoztató tevékenységeket (pl. előadások, olvasás, felolvasás, rádió- ill. zenehallgatás, TV-nézés, kártya- és társasjátékok, vetélkedők) valamint kulturális tevékenységeket (rendezvények, ünnepek, névnapok, kirándulások, saját művekből kiállítások)szerveztünk.

A szakmai tevékenység körében az alábbi feladatokat láttuk el:

- a) Az egészséges öregedés folyamatának biztosítása,
- b) a testi, lelki aktivitás fenntartása,
- c) külső, belső tényezők okozta káros hatások kiküszöbölése, csökkentése,
- d) kis közösségek kialakítása,
- e) családi légkör létrehozása,
- f) kulturált környezet biztosítása,
- g) egészséges táplálkozás biztosítása,
- h) hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- i) az ellátott teljes körű ellátásának biztosítása,
- j) fizikai, mentális és életvezetési segítség nyújtása,
- k) egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység biztosítása,
- l) egészségi állapot folyamatos ellenőrzése,
- m) segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában.

Lakóink részére szabadidejük hasznos eltöltése, értékeik kibontakoztatása, valamint kikapcsolódásuk érdekében foglalkoztatás-szervező vezetésével folyamatosan szellemi, kulturális és szórakoztató foglalkozásokat tartottunk.

Mentálhigiénés ellátás keretén belül a személyre szabott bánásmódot tekintettük elsődlegesnek. Fontos a testi-lelki aktivitás fenntartása, ennek megőrzése érdekében folyamatos feladatink közé tartozott az egyéni beszélgetés, krízis kezelés, csoportba való beillesztés, családi kapcsolatok segítése.

Lakóink egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük. Az intézmény orvosa heti négy órában tartott rendelőt, ezen kívül sürgős esetben bármikor hívható volt. A napi ápolási és gondozási teendőket 12 fős ápoló-gondozó személyzet látta el. Munkánk során alapelv a prevenció, melynek célja a lakók állapotromlásának megelőzése, valamint az új keletű betegségek korai felismerése, melyet rendszeres szűrővizsgálatokkal és a lakók testi-lelki állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével valósítottunk meg.

Fodrász és pedikűrös szolgáltatásainak igénybe vételét is folyamatosan biztosítottuk az ellátottak részére.

Az intézményi egység kihasználtsága 2015. évben

hónapok	lehetséges élelm. és gond. napok	tényleges gondozási napok	százalék	tényleges élelmezési napok	százalék	átlagos statisztikai létszám
január	1550	1521	98,13	1434	92,52	49,06
február	1400	1400	100,00	1334	95,29	50,00
március	1550	1538	99,23	1501	96,84	49,61
április	1500	1491	99,40	1422	94,80	49,70
május	1550	1538	99,23	1488	96,00	49,61
június	1500	1487	99,13	1414	94,27	49,57
július	1550	1541	99,42	1439	92,84	49,71
augusztus	1550	1493	96,32	1393	89,87	48,16
szeptember	1500	1481	98,73	1421	94,73	49,37
október	1550	1550	100,00	1483	95,68	50,00
november	1500	1473	98,20	1427	95,13	49,10
december	1550	1550	100,00	1451	93,61	50,00
összesen:	18250	18063	98,98	17207	94,28	49,49

2015. évben 15 fő új ellátott került felvételre, 14 fő exitált, 1 fő kiköltözött.

Az ellátottak átlagéletkora: 78,08 év volt.

Nemek szerinti megoszlás: 42 nő, 8 férfi ellátott volt.

2015. december 31-én a várakozók száma 72 fő, ebből soron kívüli várakozó 42 fő volt.

2016. augusztus 31-én a várakozók száma 73 fő, ebből soron kívüli várakozó 62 fő.

Ugyanakkor el kell mondani, hogy üres férőhely esetén számos alkalommal komoly nehézséget okozott a hely feltöltése, mert a megkeresettek elhárították a soron kívüli beköltözést, mondván, hogy egyenlőre meg tudják oldani az ellátásukat, és később szeretnének költözni.

Az általános feltételek javítása érdekében a következő munkálatok kivitelezésére került sor 2015. évben:

- Egyes földszinti és emeleti lakószobák festése,
- egy földszinti lakószobához tartozó fürdőszobák javítása, festése,
- az épület földszinti lakószobáinak nyílászáró cseréje.

2016. évben az udvar parkosítására, betonozására, korlátok festésére került sor.

Fenti munkálatokat nagy részét az ÓTSZGYII Karbantartó csoportja végezte, valamint közfoglalkoztatás keretében valósultak meg.

Szabolcsközi intézményi egység

A Szabolcsközi intézményi egység 30 férőhelyes tartós bentlakásos, ápolást és gondozást nyújtó időseket ellátó intézmény.

Szolgáltatás céljai az alábbiak voltak:

- a) Testi, lelki aktivitás fenntartása, megőrzése,
- b) családi légkör kialakítása,
- c) az egészséges öregedés folyamatának biztosítása,
- d) kis közösségek kialakítása.

A szolgáltatás feladata:

- a) Az ellátott teljes körű ellátásának biztosítása,
- b) az egészséges táplálkozás biztosítása,
- c) hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- d) segítségnyújtás a társas kapcsolatok építésében, fenntartásában, megőrzésében,
- e) kulturált környezet kialakítása, megőrzése, biztosítása,
- f) szabadidő hasznos eltöltése, foglalkoztatás.

Az intézményi egység kihasználtsága 2015. évben

hónapok	lehetséges élelm. és gond. napok	tényleges gondozási napok	százalék	tényleges élelmezési napok	százalék	átlagos statisztikai létszám
január	930	930	100,00	915	98,39	30,00
február	840	838	99,76	817	97,26	29,93
március	930	914	98,28	903	97,10	29,48
április	900	900	100,00	887	98,56	30,00
május	930	928	99,78	918	98,71	29,94
június	900	893	99,22	889	98,78	29,77
július	930	930	100,00	923	99,25	30,00
augusztus	930	930	100,00	930	100,00	30,00
szeptember	900	900	100,00	883	98,11	30,00
október	930	930	100,00	910	97,85	30,00
november	900	896	99,56	896	99,56	29,87
december	930	930	100,00	928	99,78	30,00
összesen:	10950	10919	99,72	10799	98,62	29,92

2015. évben 4 fő új ellátott került felvételre, 4 fő exitált.

2015.december 31-én a várakozók száma 12 fő, ebből soron kívüli várakozó 8 fő volt.

2016. augusztus 31-én a várakozók száma 9 fő, ebből soron kívüli várakozó 6 fő.

2015. évben két alkalommal lakógyűlést tartottunk, ahol megbeszélésre kerültek az aktuális változások, problémák és a megoldási lehetőségek. Évente szintén 2 alkalommal Érdekképviseleti Fórum is ülésezett.

A komplex gondozás megvalósítása érdekében TEAM munkában végeztük a feladatok ellátását, minden nappalos műszak megkezdését megbeszélés előzi meg. Fontosnak tartjuk a szakdolgozók együttműködését az ápolási, gondozási és mentálhigiénés folyamatokban, ezek elemzésével növeltük a dolgozók szakmai ismeretét, jártasságát.

Foglalkoztatás:

Éves foglalkoztatási terv alapvető célkitűzése lakóink testi, szellemi állapotának szinte tartása, a testi-lelki jó közérzetének megőrzése, a napi élet tartalommal való megtöltése. Színt vinni a mindennapok hangulatába. Lehetőséget biztosítottunk a kikapcsolódásra, szórakozásra, felüdülésre. Az éves célkitűzéseket egyéni és csoportos foglalkozásokon (fizikai, szellemi, kulturális, szórakoztató, életmód, hagyományörző) igyekeztünk megvalósítani, melyek hozzájárultak a meglévő képességek szinten tartásához, az állapotromlás megelőzéséhez, lehetőség szerinti fejlesztéshez. Eredményes munka érdekében havi és heti tervekben határoztuk meg a feladatokat.

A csoportfoglalkozások szervezése során a következő szempontok kerültek előtérbe:

- a) Egymás megismerése, elfogadása,
- b) kommunikációt, egymásra figyelmet, szociális készségek fejlesztését segítő játékok,
- c) lakóink közötti kapcsolatok javítása, elmélyítése csoportépítő játékokkal,
- d) érzékszerveik működésének fejlesztése filmmúzeum, zenehallgatás (audiovizuális készség fejlesztése), teakóstolás, fűszerek, gyógynövények illat utáni felismerése során valósult meg,
- e) memóriafejlesztés, koncentráció elősegítése, szokások, hagyományok felelevenítése, ismeretterjesztő felolvasások (rövid és hosszú távú memória fejlesztését célozták meg),
- f) finommotoros mozgás, összpontosítás, szem-kéz koordináció fejlesztés szellemi, ügyességi játékokkal, kreatív kézműves foglalkozásokon (építőjátékok, kirakók, rajzolás, gyurmázás),
- g) kombinációs készség, összpontosítás fejlesztése, stratégiai gondolkodás gyakorlása társasjátékok segítségével,
- h) nagymozgás fejlesztése, szinten tartása séta, csoportos torna, udvari játékok során,
- i) vallásgyakorlás biztosítása hitéleti foglalkozások, istentisztelet alkalmával.

Igyekszünk a lakók számára otthonos, higiénikus környezetet teremteni, dekorációkkal szebbé, élhetőbbé tenni intézményünket. Elérhetővé tettük igény szerint a közösségi szolgáltatásokat (pedikűr, fodrász), vásárlást.

A foglalkozások konkrét kialakítása alkalmával törekedtünk arra, hogy:

- a) A foglalkozások feleljenek meg az idős ember életkorának, testi és szellemi állapotának,
- b) ne legyen számukra megerőltető, és ne érezzék kötelezőnek,
- c) mindenki találjon benne adottságainak megfelelő hasznos időtöltést.

A megemlékezéseknek, ünnepeknek is fontos szerepe volt.

Megünnepeztük a nőnapot, az anyák/apák napját, húsvétot, az új kenyér és az államalapítás ünnepét, idősek napját, mikulást és karácsonyt. Szórakoztató-zenei rendezvények is voltak, mint a farsang, szüreti multság, név- és születésnapok megünneplése.

Rendezvényeink sikeréhez hozzájárultak a meghívott résztvevők, óvodások és iskolások, az átmeneti szállás kliensei, akik műsorral kedveskedtek az időseknek, elmélyítve ezzel az intézmények közötti kapcsolatot. Ezeket a jeles napokat előkészületek is megelőzték, melyekre csoportfoglalkozásokat szerveztünk. Készítettünk dekorációt, ajándékot (rendezvényeinken fellépő gyermekeknek). Tapasztalataink szerint lakóink bevonhatósága a közös tevékenységekbe meghatározóan az egészségi állapotuk és hangulatuk szerint alakult. Természetesen az intézmény adta közeg és a közösségben kialakuló belső személyközi kapcsolatok alakulása is hatással bír az aktivitás és részvétel működésére. Lakóink általában nyitottak és érdeklődőek a rendezvények iránt, keresték a lehetőséget az önfeledt szórakozásra, kikapcsolódásra. Egyre gyakrabban várták az alkalmat az idő hasznos eltöltésére, a közös együttlétre. Igényelték az egyéni beszélgetést és meghallgatást, ami erősítette a kialakult bizalmat.

Az általános tárgyi feltételek javítása érdekében a következő munkálatok kivitelezésére került sor 2015. évben, valamint folytatódott 2016-ban:

- a) Földszinti és emeleti lakószobák festése,
- b) fürdőszobák javítása, festése,
- c) kerítés festése.

Fenti munkálatokat az ÓTSZGYII Karbantartó csoportja végezte, valamint közfoglalkoztatás keretében valósultak meg.

Bulcsú úti intézményi egység

A intézményi egység 34 fős tartós bentlakásos, ápolást, gondozást nyújtó, időseket ellátó intézmény.

Az intézmény teljes felújítására TIOP 3.4.2-11/1. számú pályázat keretében került sor.

Az átalakítást a lakók legkisebb mértékű zavarásával kellett megoldani. A felújítás idejére 18 fő idős lakó az Ady Endre Kollégium épületében került elhelyezésére.

2015. júniusában vehették ellátottaink birtokba a megújult intézményt.

Lakóink részére szabadidejük hasznos eltöltése, értékeik kibontakoztatása, valamint kikapcsolódásuk érdekében foglalkoztatás-szervező vezetésével folyamatosan szellemi, kulturális és szórakoztató foglalkozásokat tartottunk.

Mentálhigiénés ellátás keretén belül a személyre szabott bánásmódot tekintettük elsődlegesnek. Fontos a testi-lelki aktivitás fenntartása, ennek megőrzése érdekében folyamatos feladatink közé tartozott az egyéni beszélgetés, krízis kezelés, csoportba való beillesztés, családi kapcsolatok segítése.

Lakóink egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük. Az intézmény orvosa heti négy órában tartott rendelést, ezen kívül sürgős esetben bármikor hívható volt. A napi ápolási és gondozási teendőket 9 fős ápoló-gondozó személyzet látta el.

Munkánk során alapelv a prevenció, melynek célja a lakók állapotromlásának megelőzése, valamint az új keletű betegségek korai felismerése, melyet rendszeres szűrővizsgálatokkal és a lakók testi-lelki állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével valósítottunk meg.

Az intézmény feladatai körében ellátta:

Kulturált, családi környezetben való teljes körű fizikai,- mentális ellátást, valamint életvezetési segítségnyújtást. Egészségi állapot folyamatos figyelemmel kísérése, helyreállítását célzó tevékenység, egészséges táplálkozás biztosítása. Segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában, a függőség és izoláció elkerülésének érdekében.

A szakmai tevékenység körében az alábbi feladatokat láttuk el:

- a) Az egészséges öregedés folyamatának biztosítása,
- b) a testi, lelki aktivitás fenntartása,
- c) külső, belső tényezők okozta káros hatások kiküszöbölése, csökkentése,
- d) kis közösségek kialakítása,
- e) családi légkör létrehozása,
- f) kulturált környezet biztosítása,
- g) egészséges táplálkozás biztosítása,
- h) hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- i) az ellátott teljes körű ellátásának biztosítása,
- j) fizikai, mentális és életvezetési segítség nyújtása,
- k) egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység biztosítása,
- l) egészségi állapot folyamatos ellenőrzése,
- m) segítségnyújtás a társas kapcsolatok megtartásában.

Mentális gondozás:

Legfontosabb szempont intézményünkben a személyre szabott bánásmód. Figyelembe vesszük minden ellátott korát, képességét, egészségi állapotát, érdeklődési körét a testi-lelki aktivitás fenntartása érdekében. Célunk volt a képességek szinten tartása, fejlesztése, szabadidő hasznos eltöltése.

Ennek érdekében:

- a) Személyre szabott egyéni mentális gondozást (előgondozás, beilleszkedés elősegítése, egyéni beszélgetések, krízis helyzetek kezelése) végeztünk,
- b) közösségfejlesztő tevékenységeket (beszélgetések, kapcsolatok ápolás) szerveztünk,
- c) a látogatók fogadására megfelelő helyiséget jelöltünk ki,
- d) a vallás gyakorlását tettük lehetővé.

Heti rendszerességgel kártyaklub, étlap tanács működött.

Foglalkoztatás:

Intézményünkben munkavégzés jellegű foglalkoztatás nincs. Fizikai aktivitást és manuális készségeket megőrző, fejlesztő foglalkozásokon lakóink állapotuktól függően részt vettek.

Az intézmény arra törekedett, hogy a személyes gondoskodás során emberközpontú, személyre szabott komplex segítséget nyújtson lakói számára annak érdekében, hogy emberhez méltó, tartalmas életet élhessenek.

Az intézményi egység kihasználtsága 2015. évben

hónapok	lehetséges élelm. és gond. napok	tényleges gondozási napok	százalék	tényleges élelmezési napok	százalék	átlagos statisztikai létszám
január	1054	611	57,97	605	57,40	19,71
február	952	592	62,18	571	59,98	21,14
március	1054	602	57,12	584	55,41	19,42
április	1020	566	55,49	555	54,41	18,87
május	1054	586	55,60	559	53,04	18,90
június	1020	669	65,59	654	64,12	22,30
július	1054	1011	95,92	968	91,84	32,61
augusztus	1054	1025	97,25	958	90,89	33,06
szeptember	1020	994	97,45	933	91,47	33,13
október	1054	1041	98,77	948	89,94	33,58
november	1020	1006	98,63	934	91,57	33,53
december	1054	1033	98,01	984	93,36	33,32
összesen:	12410	9736	78,45	9253	74,56	26,67

Jelenleg az intézmény kihasználtsága közel 100 %-os.

2015. évben 33 fő új ellátott került felvételre, 20 fő exitált.

2015. december 31-én a várakozók száma 16 fő, ebből soron kívüli várakozó 9 fő volt.

2016. augusztus 31-én a várakozók száma 23 fő, ebből 17 fő soron kívüli várakozó.

Az általános tárgyi feltételek javítása érdekében parkosításra és kerítés festésre került sor 2016. évben.

Fenti munkákat nagy részét az ÓTSZGYII Karbantartó csoportja végezte, valamint közfoglalkoztatás keretében valósultak meg.

Átmeneti Szállás

Az intézményi egység kihasználtsága 2015-2016. évben átlagosan 84 %-os volt.

Az Átmeneti Szállás kihasználtsága az előző évhez képest nem mutatott változást. Az Átmeneti Szállást 2015-ben összesen 97 fő vette igénybe.

Átmeneti Szállás szolgáltatásai, a segítségnyújtás formái

Az Átmeneti Szálláson azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítottuk, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Az Átmeneti Szálláson lehetőség volt az éjszakai pihenésre, a személyi tisztálkodásra, étel melegítésére, étkezésre, közösségi együttlétre, betegek elkülönítésére.

Biztosítva volt az ágynemű, a tisztálkodáshoz szükséges textília, a személyes ruházat tisztításához szükséges feltételek, a személyes használati tárgyak biztonságos megőrzésének lehetősége és az elsősegélyhez szükséges felszerelés.

Szakképzett szociális segítők napi 6 órában biztosították a szociális, mentális segítséget, amely magába foglalja a hivatalos ügyek intézésének segítségét, az egyéni esetkezelést, a szociális csoportmunkát, közösségi szociális munka biztosítását, az átmeneti szállásról történő továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítségnyújtást, a közösségi élet szervezését, közösségi és szabadidős programokon való részvételt. Segítségnyújtás történt szociális ellátások és egyéb szolgáltatások elérésében, egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutásban, álláskeresésben, munkavégzés lehetőségének szervezésében, képzési-, átképzési lehetőségek elérésében, terápiás foglalkozásokban, önszerveződő csoportok kialakításában, lakhatási lehetőségek felkutatásában is.

Az eszközbeszerzési pályázat lehetőséget adott arra, hogy az Átmeneti Szálláson 16 fő részére a régi, elkorrodálódott, kis tárolókapacitású fémszekrényeket lecseréltük modern faszekrényekre, amelynek a tárolókapacitása háromszor nagyobb az előzőnél. A szekrények az ellátottak személyes tárgyainak, ruházatának tárolását szolgálja.

Nappali melegedő

A Nappali melegedő 60 fős intézményi egység, napi átlagforgalma 59 fő volt.

A hajléktalan személyeket ellátó intézményi egységek pályázati támogatást nyertek el a Hajléktalanokért Közalapítványtól.

A pályázatok fontos szerepet töltek be a hajléktalan személyek téli ellátásában, ami krízisidőszak a hajléktalanok életében. Az **utcai szociális munka** keretében a szakemberek az intézményen kívüliek felderítését, segítségét végezték a pályázatban beszerzett eszközök kijuttatásával (takaró, gyógyszer, lábbeli, tisztálkodó szerek).

Az **étkeztetés** megszervezése – a téli időszakban beszűkült munkavállalási lehetőségek miatt – igen nagy segítség volt a rászorulóknak részére. (Az ellátottak több mint 10 %-a nem rendelkezett jövedelemmel). E szolgáltatás keretében december 1-től április 30-ig minden hétköznap 2 szendvicset és forró teát biztosítottunk a hajléktalan embereknek.

A Nappali melegedő segítséget nyújtott a hajléktalan személyek és a hajléktalanság közeli létben élők nappali tartózkodásához, életvezetéséhez. Biztosított volt a lehetőség a személyes tisztálkodásra, ruházat tisztítására, étel melegítésére, elfogyasztására, pihenésre, közösségi együttlétre.

A szociális szakemberek nyújtottak segítséget a hivatalos ügyek intézéséhez, a különböző típusú ellátások eléréséhez, munkavégzés lehetőségének szervezéséhez, életvezetéshez, kríziskezeléshez, egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutáshoz, különböző terápiás foglalkozásokba való bekapcsolódáshoz, kulturális és egyéb közösségi programok eléréséhez, családi és társadalmi kapcsolatok ápolásához, speciális önszerveződő csoportok létrehozásához. Biztosítottuk a postacímet, a csomagmegőrzést, szükség szerint – adományokból – a ruhapótlást, téli időszakban az egyszeri ételmezezt, tea és zsíros kenyér formájában.

Az utcai szociális munka során szakképzett dolgozók segítették az intézményi ellátással szemben bizalmatlan, az utcán életvitelszerűen tartózkodó személyeket életmentés, megelőzés és integrálás céljából. Információt, tanácsot adtak az utcán élőknek, segítséget nyújtottak ügyeik intézésében, iratpótlásban, lakhatási formák megtalálásában, szociális és egyéb ellátási formák elérésében.

Az elmúlt évben az épület (Ózd, József Attila út 3.) utcafronti részének a felújítása valósult meg (ereszdeszkák cseréje, külső vakolat javítása, színezés, tetőszerkezet javítása, tisztasági festés). Az ablakok műanyag nyílászárókra lettek kicserélve.

Éjjeli Menedékhely

Az Éjjeli Menedékhely 16 fős intézményi egység.

Az Éjjeli Menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan és/vagy krízishelyzetben lévő személyeknek biztosított éjszakai pihenést, tisztálkodási, ruhatisztítási, ételmelegítési és étkezési lehetőséget.

Az ellátást igénybe vevőknek az intézményi egység takarót, tisztálkodáshoz szükséges textíliát, a személyes ruházat tisztításához szükséges feltételeket, a személyes használati tárgyak biztonságos megőrzésének lehetőségét és az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelést biztosította.

A szakemberek szociális munka keretében személyre szabott módon támogatták napi 4 órában az ellátást igénybe vevőket, életvitelükhöz és különböző ellátási formák igénybevételéhez, illetve eléréséhez nyújtottak segítséget, információt.

Szociális alap és szakellátást nyújtó intézményben dolgozók mindent megtesznek annak érdekében, hogy a rászorultak hozzájuthassanak a minél magasabb színvonalú szociális ellátásokhoz.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a fenti tájékoztató megtárgyalását és tudomásul vételét.